

Biztonsági adatlap

az 1907/2006/EK rendelet szerint

Bohle Professional Glass cleaner, aerosol

Felülvizsgálat dátuma: 16.03.2022

Termék kódja: BO5107900

Oldal 1 -től/-től 9

1. SZAKASZ: Az anyag/keverék és a vállalat/vállalkozás azonosítása
1.1. Termékazonosító

Bohle Professional Glass cleaner, aerosol

1.2. Az anyag vagy keverék megfelelő azonosított felhasználása, illetve ellenjavallt felhasználása
Az anyag/keverék felhasználása

Üvegtisztítók, oldószertartalmú, gyúlékony

1.3. A biztonsági adatlap szállítójának adatai

Társaság:	BOHLE AG	
Cím:	Dieselstr. 10	
Város:	42781 Haan	
Telefon:	+49 2129 5568-0	Telefax: +49 2129 5568-282
e-mail:	info@bohle.de	
Felelős személy:	Dr. Martin Schade	Telefon: +49 2129 5568-300
e-mail:	MSDS@bohle.de	
Internet:	www.bohle.com	
Felvilágosítást ad:	Chemie	

1.4. Sürgősségi telefonszám:

 Emergency CONTACT (24-Hour-Number):GBK GmbH +49 6132-84463
 ETTSZ +36 80 201 199

2. SZAKASZ: A veszély azonosítása
2.1. Az anyag vagy keverék osztályozása

1272/2008 sz. (EK) Rendelet

Aerosol 1; H222-H229

A H-mondatok szövege: lásd 16. SZAKASZ.

2.2. Címkézési elemek

1272/2008 sz. (EK) Rendelet

Figyelmeztetések: Veszély

Piktogram:

Figyelmeztető mondatok

H222	Rendkívül tűzveszélyes aeroszol.
H229	Az edényben túlnyomás uralkodik: hő hatására megrepedhet.

Óvintézkedésre vonatkozó mondatok

P102	Gyermekektől elzárva tartandó.
P210	Hőtől, forró felületektől, szikrától, nyílt lángtól és más gyújtóforrástól távol tartandó. Tilos a dohányzás.
P211	Tilos nyílt lángra vagy más gyújtóforrásra permetezni.
P251	Ne lyukassza ki vagy égesse el, még használat után sem.
P410+P412	Napfénytől védendő. Nem érheti 50 °C/122 °F hőmérsékletet meghaladó hő.
P501	A helyi szabályozásnak megfelelően kell megsemmisíteni.

3. SZAKASZ: Összetétel/összetevőkre vonatkozó információk
3.2. Keverékek

Biztonsági adatlap

az 1907/2006/EK rendelet szerint

Bohle Professional Glass cleaner, aerosol

Felülvizsgálat dátuma: 16.03.2022

Termék kódja: BO5107900

Oldal 2 -tól/-től 9

Veszélyes anyag

CAS-szám	Alkotóelemek			Tömeg
	EK-szám	Indexszám	REACH-szám	
	Osztályozás (1272/2008 sz. (EK) Rendelet)			
111-76-2	2-Butoxietanol;Etilén-glikol-monobutil-éter;Butil-celloszol			<5%
	203-905-0	603-014-00-0	01-2119475108-36	
	Acute Tox. 4, Acute Tox. 4, Skin Irrit. 2, Eye Irrit. 2; H332 H302 H315 H319			
68476-85-7	Propán-bután gázok, cseppfolyósított; Propán-bután gáz			<5%
	270-704-2	649-202-00-6	01-2119485911-31	
	Flam. Gas 1, Liquefied gas; H220 H280			
67-63-0	propán-2-ol; izopropil-alkohol; izopropanol			<5%
	200-661-7	603-117-00-0	01-2119457558-25	
	Flam. Liq. 2, Eye Irrit. 2, STOT SE 3; H225 H319 H336			
7632-00-0	Nátrium-nitrit			<1%
	231-555-9	007-010-00-4	01-2119471836-27	
	Ox. Sol. 3, Acute Tox. 3, Eye Irrit. 2, Aquatic Acute 1; H272 H301 H319 H400			
246538-78-3	Hydrocarbons, C11-C13, isoalkanes, < 2% aromatics			<1%
	920-901-0		01-2119456810-40	
	Asp. Tox. 1; H304			

A H- és EUH-mondatok szövege: lásd 16. szakasz.

Egyedi koncentrációs határértékek, Mtényezők és becsült akut toxicitási értékek (ATE)

CAS-szám	EK-szám	Alkotóelemek	Tömeg
		Egyedi koncentrációs határértékek, Mtényezők és becsült akut toxicitási értékek (ATE)	
111-76-2	203-905-0	2-Butoxietanol;Etilén-glikol-monobutil-éter;Butil-celloszol	<5% %
		belélegzéses: ATE = 11 mg/l (gőzök); belélegzéses: ATE = 1,5 mg/l (por vagy köd); orális: ATE 1200 mg/kg	
67-63-0	200-661-7	propán-2-ol; izopropil-alkohol; izopropanol	<5% %
		belélegzéses: LC50 = 30 mg/l (gőzök); dermális: LD50 = 13400 mg/kg; orális: LD50 = 4570 mg/kg	
7632-00-0	231-555-9	Nátrium-nitrit	<1% %
		orális: LD50 = 180 mg/kg	

A tartalomra vonatkozó címkézés az 648/2004/EK rendelet szerint

< 5 % alifás szénhidrogének, illatanyagok.

További információ

CAS 68476-85-7

4. SZAKASZ: Elsősegély-nyújtási intézkedések
4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése
Általános tanács

A gőzök véletlenszerű belélegzése esetén friss levegőre kell menni.

Belélegzés esetén

BELÉLEGZÉS ESETÉN: Légzési nehézségek esetén az érintett személyt friss levegőre kell vinni és olyan nyugalmi testhelyzetbe kell helyezni, hogy könnyen tudjon lélegezni.

Az érintett személyt nyugalmi állapotban kell tartani, b ekell takarni és melegen kell tartani. Azonnal orvost kell hívni.

Bőrrel való érintkezés esetén

Bőrrel való érintkezéskor azonnal le kell venni a szennyeződött, átitatódott ruházatot és bő vízzel valamint

Biztonsági adatlap

az 1907/2006/EK rendelet szerint

Bohle Professional Glass cleaner, aerosol

Felülvizsgálat dátuma: 16.03.2022

Termék kódja: BO5107900

Oldal 3 -tól/-től 9

szappannal azonnal le kell mosni a bőrt.

Szembe kerülés esetén

Ha szembe került, a kontaktlencsákat el kell távolítani és azonnal nagy mennyiségű vízzel ki kell öblíteni, a szemhéjak alatt is, legalább 15 percig.

Lenyelés esetén

Azonnal nagy mennyiségű vizet kell itatni. Nem szabad hánytatni. Ha szükséges, orvoshoz kell fordulni.

5. SZAKASZ: Tűzvédelmi intézkedések**5.1. Oltóanyag****A megfelelő oltóanyag**

Hab, szén-dioxid (CO₂), Poroltó, Vízköd

Az alkalmatlan oltóanyag

nagy térfogatú vízszugár

5.2. Az anyagból vagy a keverékből származó különleges veszélyek

Fokozottan tűzveszélyes

A gőzök nehezebbek a levegőnél, szétterjednek a talajon és a levegővel robbanóképes elegyet képeznek.

Nyomás alatt lévő gázt tartalmaz; hő hatására robbanhat.

5.3. Tűzoltóknak szóló javaslat

Ha szükséges, a tűzoltáshoz hordozható légzőkészüléket kell viselni.

A nem nyitott tartályok hűtésére vízpermet használható.

A terméket el kell távolítani a tűz közeléből.

6. SZAKASZ: Intézkedések véletlenszerű expozíciónál**6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások****Általános tájékoztató**

Megfelelő szellőzéstről kell gondoskodni. Nem megfelelő szellőzés esetén légzésvédelem kötelező.

A keletkező gázt/gőzt/permetet nem szabad belélegezni.

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések

Nem szabad a felszíni vizekbe vagy a szennyvízcsatornába öblíteni.

A kiömlött anyagot össze kell gyűjteni. Folyadékötő anyaggal (homok, kovaföld, savkötő univerzálkötő) felitatni.

6.3. A területi elhatárolás és a szennyezésmentesítés módszerei és anyagai**Egyéb információk**

Az összes szikraforrást el kell távolítani. Megfelelő szellőzéstről kell gondoskodni.

Hőtől, forró felületektől, szikrától, nyílt lángtól és más gyújtóforrástól távol tartandó. Tilos a dohányzás.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra

Személyes védőfelszerelést kell használni (lásd 8. szakasz). Ártalmatlanítás: lásd szakasz 13

7. SZAKASZ: Kezelés és tárolás**7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések****Biztonságos kezelési útmutatás**

Használat közben tilos enni, inni és dohányozni.

Utalások a tűz- és robbanásvédelemhez

Dohányozni tilos. Hőtől és gyújtóforrásoktól távol kell tartani. A terméket és az üres tartályt hőtől és gyújtóforrásoktól távol kell tartani.

Javaslatokat az általános munkahelyi egészségvédelemre vonatkozóan

Gyújtóforrástól távol tartandó - Tilos a dohányzás.

Szünetek előtt és a munkanap végén kezet kell mosni. Élelmiszertől, italoktól és állateledeltől távol kell tartani

Biztonsági adatlap

az 1907/2006/EK rendelet szerint

Bohle Professional Glass cleaner, aerosol

Felülvizsgálat dátuma: 16.03.2022

Termék kódja: BO5107900

Oldal 4 -tól/-től 9

További információ

Közvetlen napfénytől védve kell tartani. Használat után sem szabad erővel kinyitni vagy elégetni.

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt
A tároló helyiségek vagy tartályok különleges formatervezése

A tartályokat száraz, hűvös és jól szellőztetett helyen szorosan lezárva kell tartani.

8. SZAKASZ: Az expozíció ellenőrzése/egyéni védelem
8.1. Ellenőrzési paraméterek
Munkahelyi levegőben megengedett ÁK és CK (5/2020 (II.6.) ITM rendelet)

CAS-szám	Megnevezés	mg/m ³	rost/cm ³	Kategória	Forrás
111-76-2	2-BUTOXIETANOL; butil-celloszol; butil-glikol	98		AK-érték	
		246		CK-érték	
67-63-0	IZOPROPIL-ALKOHOL	500		AK-érték	
		1000		CK-érték	

DNEL-/DMEL-értékek

CAS-szám	Megnevezés	Expozíciós út	Hatású	Érték
67-63-0	propán-2-ol; izopropil-alkohol; izopropanol			
	Fogyasztó DNEL, hosszútávú	orális	szisztémás	26 mg/ttkg/nap
	Fogyasztó DNEL, hosszútávú	dermális	szisztémás	319 mg/ttkg/nap
	Munkavállaló DNEL, hosszútávú	dermális	szisztémás	888 mg/ttkg/nap
	Fogyasztó DNEL, hosszútávú	belélegzéses	szisztémás	89 mg/m ³
	Munkavállaló DNEL, hosszútávú	belélegzéses	szisztémás	500 mg/m ³

PNEC-értékek

CAS-szám	Megnevezés	Érték
67-63-0	propán-2-ol; izopropil-alkohol; izopropanol	
	Édesvíz	140,9 mg/l
	Édesvíz (időszakos kibocsátá)	140,9 mg/l
	Tengervíz	140,9 mg/l
	Édesvízi üledék	552 mg/kg
	Tengervízi üledékek	552 mg/kg
	Mikroorganizmusok a szennyvízkezelésben	2251 mg/l
	Talaj	28 mg/kg

8.2. Az expozíció ellenőrzése
Megfelelő műszaki ellenőrzés

Megfelelő szellőzéstről kell gondoskodni.

A keletkező gázt/gőzt/permetet nem szabad belélegezni.

A munkahelyi expozíciós határ túllépése és/vagy a termék kiömlése (por) esetén a jelzett légzésvédelmet kell alkalmazni.

Egyéni óvintézkedések, például egyéni védőeszközök
Szem-/arcvédelem

az EN166-nak megfelelő biztonsági szemüveg oldalvédővel

Biztonsági adatlap

az 1907/2006/EK rendelet szerint

Bohle Professional Glass cleaner, aerosol

Felülvizsgálat dátuma: 16.03.2022

Termék kódja: BO5107900

Oldal 5 -tól/-től 9

Kézvédelem

A vegyi védőkesztyűket a veszélyes anyagok koncentrációjától és mennyiségétől függően munkakörspecifikusan kell kiválasztani.

Vegyék figyelembe a gyártónak az áteresztőképességre és az áthatolási időkre vonatkozó utasításait, és a speciális munkahelyi feltételeket (mechanikai behatás, az érintkezés időtartama).

Bőrvédelem

Megfelelő védőfelszerelést kell viselni.

Szünetek előtt és munkavégzés után, kezet mosni.

A termék használata közben tilos enni, inni vagy dohányozni.

Munka után használjon bőrápoló termékeket.

Légutak védelme

Nem megfelelő szellőzés esetén légzésvédelem kötelező.

9. SZAKASZ: Fizikai és kémiai tulajdonságok
9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információk

Fizikai állapot:	aeroszol
Szín:	Átlátszó
Szag:	jellegzetes

Állapotváltozások

Forráspont vagy kezdő forráspont és forrásponttartomány: -40 - -2 °C

Lobbanáspont: <-40 °C

Robbanási határok - alsó: 1,8 térf.%

Robbanási határok - felső: 9,5 térf.%

Öngyulladás hőmérséklet

gáznemű: 410 - 580 °C

Gőznyomás:
(45 °C -on) 5900 - 17600 hPa

Sűrűség (23 °C-on): 0,95 g/cm³

Relatív gőzsűrűség:
(15 °C-on) 1,5

9.2. Egyéb információk
Egyéb biztonsági jellemzők

Oldószertartalom: max. 58 g/l

További információ
10. SZAKASZ: Stabilitás és reakciókészség
10.1. Reakciókészség

Normál körülmények között stabil.

10.2. Kémiai stabilitás

Az anyag az ajánlott raktározási, használati és hőmérsékleti feltételek mellett vegyileg stabil.

10.3. A veszélyes reakciók lehetősége

Az utasítás szerint tárolva és alkalmazva nem bomlik.

10.4. Kerülendő körülmények

Fagyástól, hőtől és napfénytől védeni kell.

Hőtől, forró felületektől, szikrától, nyílt lángtól és más gyújtóforrástól távol tartandó. Tilos a dohányzás.

Biztonsági adatlap

az 1907/2006/EK rendelet szerint

Bohle Professional Glass cleaner, aerosol

Felülvizsgálat dátuma: 16.03.2022

Termék kódja: BO5107900

Oldal 6 -tól/-től 9

10.5. Nem összeférhető anyagok

oxidálószeres

10.6. Veszélyes bomlástermékek

Szén-monoxid

11. SZAKASZ: Toxikológiai információk
Az 1272/2008/EK rendeletben meghatározott, veszélyességi osztályokra vonatkozó információk
Akut toxicitás

Magas gőzkoncentráció belégzése a következő tüneteket okozhatja: fejfájás, szédülés, fáradékonyság, émelygés és hányás. Fejfájás és szédülés, sőt eszméletvesztés és öntudatlan állapot léphet fel. Nagy dózisokban kóma és halál lehet a következménye.

CAS-szám	Alkotóelemek				
	Expozíciós út	Dózis	Faj	Forrás	Módszer
111-76-2	2-Butoxietanol;Etilén-glikol-monobutil-éter;Butil-celloszolv				
	szájon át	ATE 1200 mg/kg			
	belélegzés gőz	ATE 11 mg/l			
	belélegzés por/köd	ATE 1,5 mg/l			
67-63-0	propán-2-ol; izopropil-alkohol; izopropanol				
	szájon át	LD50 4570 mg/kg	Patkány		
	bőrön át	LD50 13400 mg/kg	Nyúl		
	belélegzés (4 h) gőz	LC50 30 mg/l	Patkány		
7632-00-0	Nátrium-nitrit				
	szájon át	LD50 180 mg/kg	Patkány	GESTIS	

Izgató és maró hatás

@1501.B015620

Szemmel érintkezve irritációt okozhat.

12. SZAKASZ: Ökológiai információk
12.1. Toxicitás

CAS-szám	Alkotóelemek					
	A vízi környezetre mérgező	Dózis	[h] [d]	Faj	Forrás	Módszer
111-76-2	2-Butoxietanol;Etilén-glikol-monobutil-éter;Butil-celloszolv					
	Akut hal toxicitás	LC50 1490 mg/l	96 h	Lepomis macrochirus		
67-63-0	propán-2-ol; izopropil-alkohol; izopropanol					
	Akut hal toxicitás	LC50 9640 mg/l	96 h	Pimephales promelas (amerikai cselle)		
	Akut növekedés gátlási teszt, algán	ErC50 >2000 mg/l	72 h	Desmodesmus subspicatus		
7632-00-0	Nátrium-nitrit					
	Akut hal toxicitás	LC50 0,56 - 1,78 mg/l	96 h	Onchorhynchus mykiss		

12.3. Bioakkumulációs képesség

Biztonsági adatlap

az 1907/2006/EK rendelet szerint

Bohle Professional Glass cleaner, aerosol

Felülvizsgálat dátuma: 16.03.2022

Termék kódja: BO5107900

Oldal 7 -tól/-től 9

Megoszlási hányados n-oktanol/víz

CAS-szám	Alkotóelemek	Log Pow
111-76-2	2-Butoxietanol;Etilén-glikol-monobutil-éter;Butil-celloszol	0,81 (25°C)
68476-85-7	Propán-bután gázok, cseppfolyósított; Propán-bután gáz	1,09-2,8
67-63-0	propán-2-ol; izopropil-alkohol; izopropanol	-0,16
7632-00-0	Nátrium-nitrit	-3,7

12.5. A PBT- és a vPvB-értékelés eredményei

Az anyagok a keverékben nem teljesítik a REACH, XIII. melléklete szerinti PBT/vPvB kritériumokat.

12.6. Endokrin károsító tulajdonságok

Ez a termék nem tartalmaz olyan anyagot, amely endokrin károsító tulajdonságokkal rendelkezik a nem célszervezetekre nézve, mivel egyik összetevője sem felel meg a kritériumoknak.

További információ

Vízveszélyességi osztály 2: vízszennyező

Nem szabad a felszíni vizekbe vagy a szennyvízcsatornába öblíteni.

A talajba való beszivárgást el kell kerülni.

13. SZAKASZ: Ártalmatlanítási szempontok
13.1. Hulladékkezelési módszerek
Hulladékelhelyezési megfontolások

A helyi és nemzeti szabályozásnak megfelelően.

Hulladék elhelyezési szám maradékokból/felhasználatlan termékekből származó hulladék

160505 A HULLADÉKJEGYZÉKBEN KÖZELEBBRŐL MEG NEM HATÁROZOTT HULLADÉK; nyomásálló tartályokban tárolt gázok és használatból kivont vegyszerek; nyomásálló tartályokban tárolt gázok, a 16 05 04 kódszám alatt szereplők kivételével

14. SZAKASZ: Szállításra vonatkozó információk
Szárazföldi szállítás (ADR/RID)

14.1. UN-szám vagy azonosító szám: UN 1950

14.2. Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés: AEROSZOLOK

14.3. Szállítási veszélyességi osztály(ok): 2

14.4. Csomagolási csoport: -
Címkék: 2.1

Osztályba sorolási szabály: 5F
Különleges intézkedések: 190 327 344 625
Korlátozott mennyiség (LQ): 1 L
Mentesített mennyiség: E0
Szállítási kategória: 2
Alagút korlátozási kód: D

Belvízi szállítás (ADN)

14.1. UN-szám vagy azonosító szám: UN 1950

14.2. Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés: AEROSZOLOK

Biztonsági adatlap

az 1907/2006/EK rendelet szerint

Bohle Professional Glass cleaner, aerosol

Felülvizsgálat dátuma: 16.03.2022

Termék kódja: BO5107900

Oldal 8 -tól/-től 9

14.3. Szállítási veszélyességi 2

osztály(ok):
14.4. Csomagolási csoport: -

Címkék: 2.1

Osztályba sorolási szabály: 5F

Különleges intézkedések: 190 327 344 625

Korlátozott mennyiség (LQ): 1 L

Mentésített mennyiség: E0

Tengeri szállítás (IMDG)
14.1. UN-szám vagy azonosító UN 1950

szám:
14.2. Az ENSZ szerinti megfelelő AEROSOLS

szállítási megnevezés:
14.3. Szállítási veszélyességi 2.1

osztály(ok):
14.4. Csomagolási csoport: -

Címkék: 2.1

Különleges intézkedések: 63, 190, 277, 327, 344, 959

Korlátozott mennyiség (LQ): 1000 mL

Mentésített mennyiség: E0

EmS: F-D, S-U

Légi szállítás (ICAO-TI/IATA-DGR)
14.1. UN-szám vagy azonosító UN 1950

szám:
14.2. Az ENSZ szerinti megfelelő AEROSOLS, flammable

szállítási megnevezés:
14.3. Szállítási veszélyességi 2.1

osztály(ok):
14.4. Csomagolási csoport: -

Címkék: 2.1

Különleges intézkedések: A145 A167 A802

Korlátozott mennyiség (LQ): 30 kg G

(utasszállító repülőgép):

Passenger LQ: Y203

Mentésített mennyiség: E0

IATA-Csomagolási utasítás (utasszállító repülőgép): 203

IATA-Maximális mennyiség (utasszállító repülőgép): 75 kg

IATA-Csomagolási utasítás (teherszállító repülőgép): 203

IATA-Maximális mennyiség (teherszállító repülőgép): 150 kg

14.5. Környezeti veszélyek

KÖRNYEZETVESZÉLYEZTETŐ: Nem

Biztonsági adatlap

az 1907/2006/EK rendelet szerint

Bohle Professional Glass cleaner, aerosol

Felülvizsgálat dátuma: 16.03.2022

Termék kódja: BO5107900

Oldal 9 -tól/-től 9

15. SZAKASZ: Szabályozással kapcsolatos információk**15.1. Az adott anyaggal vagy keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok****A vonatkozó fontosabb jogszabályok**

Alkalmazási korlátozások (REACH, XVII. melléklet):

Bejegyzés 3, Bejegyzés 40, Bejegyzés 75

2004/42/EK (illékony szerves vegyületek): 6,1 % (58 g/l)

Alkategória (2004/42/EK): Előkészítő és tisztító - előkészítő, VOC-határérték: 850 g/l

Nemzeti előírások

Vízveszélyességi osztály (D): 2 - vízre veszélyes

16. SZAKASZ: Egyéb információk**Módosítások**

Ez az adatlap az előző változathoz képest a következő részekben tartalmaz változásokat: 2,8.

Elegyek besorolása és alkalmazott értékelési módszerek az 1272/2008 számú EK-rendelet [CLP] szerint

Osztályozás	Besorolási eljárás
Aerosol 1; H222-H229	Vizsgálati adatok alapján

A H- és EUH-mondatok szövege (Szám és teljes szöveg)

H220	Rendkívül tűzveszélyes gáz.
H222	Rendkívül tűzveszélyes aeroszol.
H225	Fokozottan tűzveszélyes folyadék és gőz.
H229	Az edényben túlnyomás uralkodik: hő hatására megrepedhet.
H272	Fokozhatja a tűz intenzitását; oxidáló hatású.
H280	Nyomás alatt lévő gázt tartalmaz; hő hatására robbanhat.
H301	Lenyelve mérgező.
H302	Lenyelve ártalmas.
H304	Lenyelve és a légutakba kerülve halálos lehet.
H315	Bőrirritáló hatású.
H319	Súlyos szemirritációt okoz.
H332	Belélegezve ártalmas.
H336	Álmosságot vagy szédülést okozhat.
H400	Nagyon mérgező a vízi élővilágra.

További információk

Az adatok ismereteink mai állására támaszkodnak, viszont nem jelentik bizonyos terméktulajdonságok garanciáját és nem alapoznak meg szerződéses jogviszonyt. Az érvényes törvényeket és előírásokat termékeink felhasználóinak saját felelőségükre kell betartaniuk.

(A veszélyes összetevők adatait a szállító utolsó érvényes biztonsági adatlapjából vettük át.)